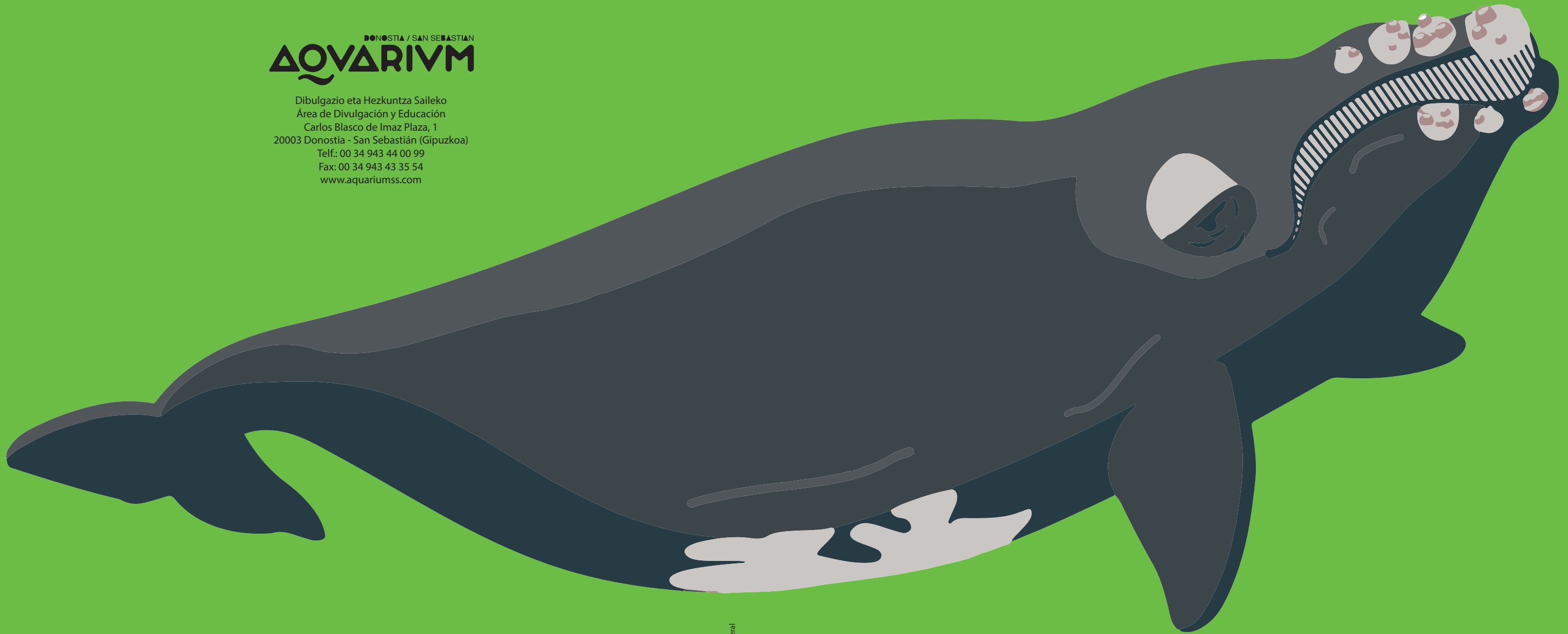

ITSASOAREN OROIMENA

LH 1-2

DONOSTIA / SAN SEBASTIAN
AQUARIUM

Dibulgazio eta Hezkuntza Saileko
Área de Divulgación y Educación
Carlos Blasco de Imaz Plaza, 1
20003 Donostia - San Sebastián (Gipuzkoa)
Telf.: 00 34 943 44 00 99
Fax: 00 34 943 43 35 54
www.aquariumss.com

Ilustrazioa: Olga Carmona Peral

Babes ditzagun baleak!

Baleen arrantza legezkoa izan da aspaldi ez dela. Orain, mota guztietako baleak betiko gal-
tzeko zorian dira eta, beraz, zorionez, egun, ez lirateke arrantzatu beharko.

Ikus dezagun orain gure lagun hauek bereizten dakizun. Adibidez, zein da eta nola deitzen
da baleetan handiena? Gogoan izan... haren izenak badu zerikusia kolore batekin... Eta
jakingo zenuke sardako balea bereizten? Gogoan izan oso gurea dugula.

1.Nola deitzen naiz?

2.Badakizu zer den eta
nola erabiltzen zen anbar
arrea?

3.Asmatu nola
mugitzen den nire
isatsa:
☐ Alderik alde.
☐ Goitik behera.

4.Badakizu zer dudan
gogoko jateko?
☐ Krilla
☐ Marmokak

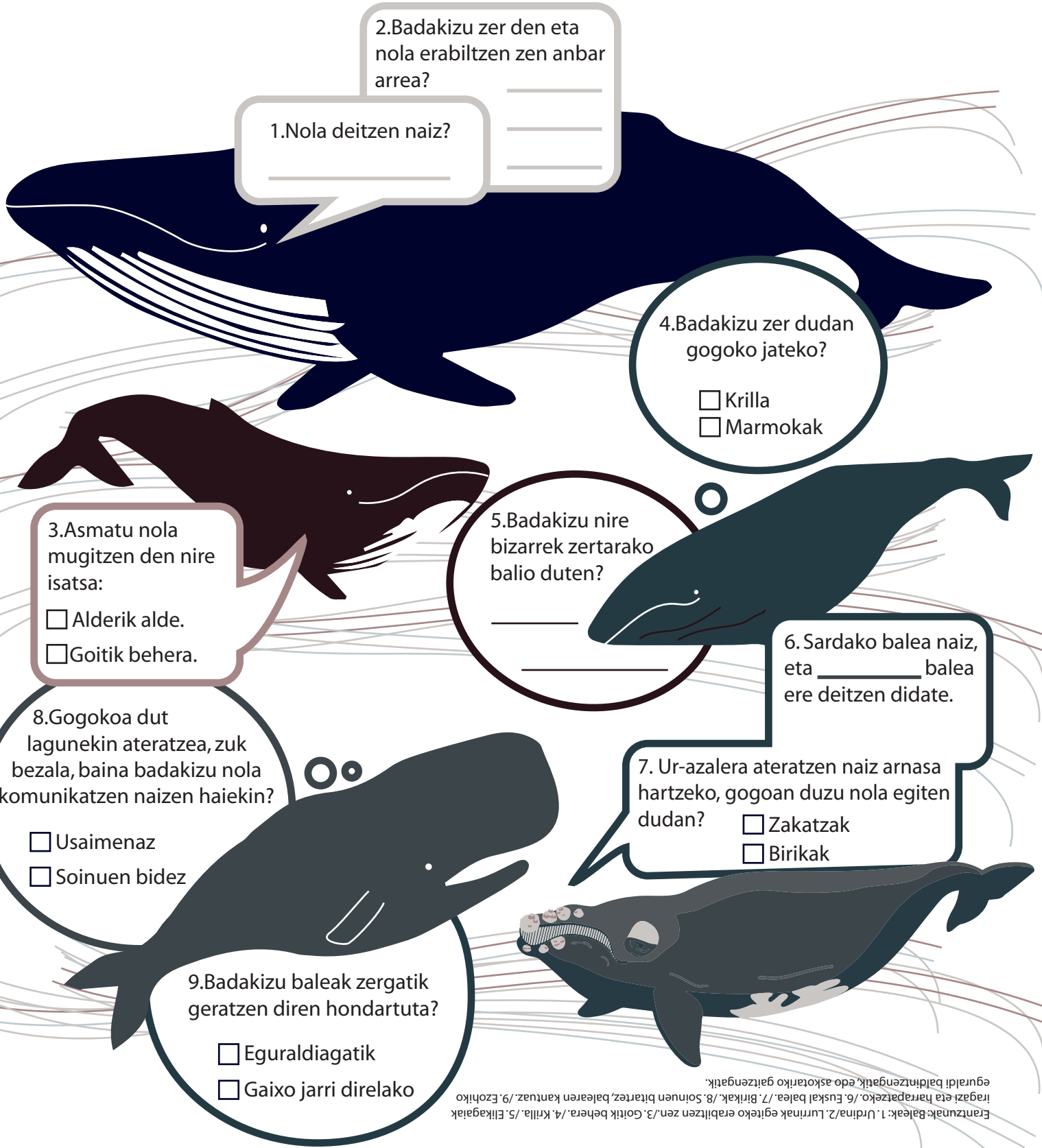
5.Badakizu nire
bizarrek zertarako
balio duten?

6.Sardako balea naiz,
eta _____ balea
ere deitzen didate.

7. Ur-azalera ateratzen naiz arnasa
hartzeko, gogoan duzu nola egiten
dudan? ☐ Zakatzak
☐ Birikak

8.Gogokoa dut
lagunekin ateratzea, zuk
bezala, baina badakizu nola
komunikatzen naizen haiekin?
☐ Usaimenaz
☐ Soinuen bidez

9.Badakizu baleak zergatik
geratzen diren hondartuta?
☐ Eguraldiagatik
☐ Gaixo jarri direlako

Aspaldi baleen arrantza ezin bestekoa zen, haren bitartez produktuak eskuratzen baitziren;
orain, beste bide batzuen bitartez eskuratzen ditugu.

Baleetatik dena erabiltzen zen. Asmatu zeren bidez egiten zen gauza bakoitza! Gero, egin
lotura orain erabiltzen dugunarekin.

1.Olio
eskuratzen zen.

2.Itzalkinetarako
hagatxoak
fabrikatzen ziren.

3.Jateko kutixia
bat zen.

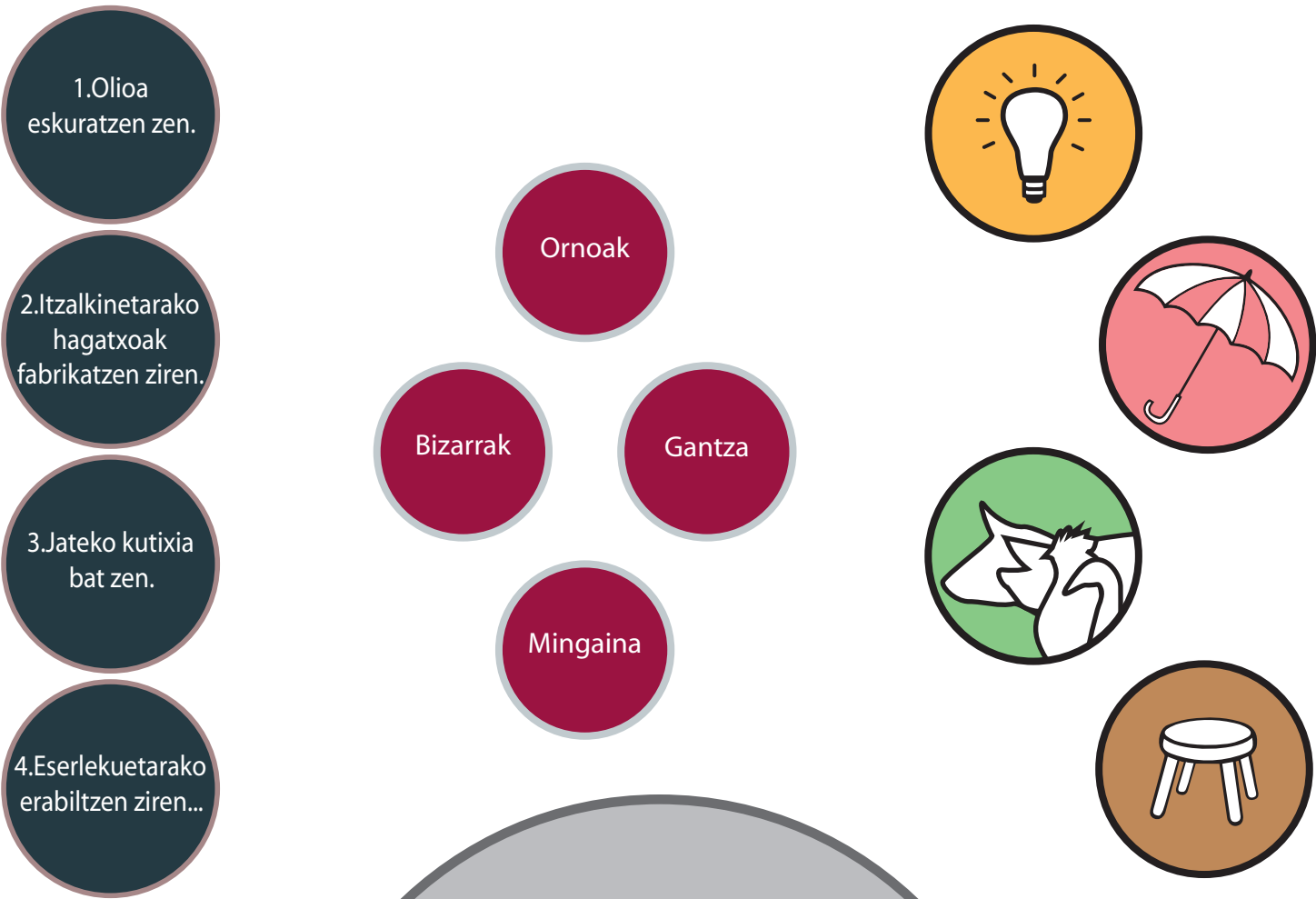
4.Eserlekuetarako
erabiltzen ziren...

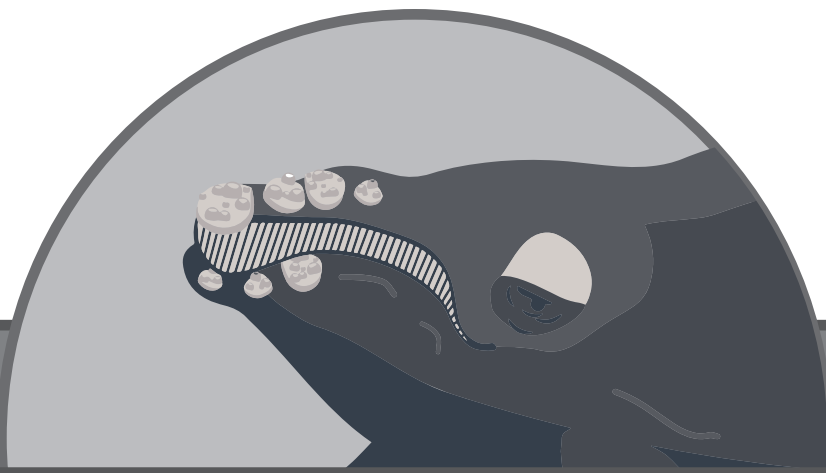
Ornoak

Bizarrak

Gantza

Mingaina

BALEEN LAGUNA, ZAINDARIA EDO ADITUA ZARA?

1-4 galdera ondo erantzun badituzu, baleen lagun ona zara.
5-10 ondo erantzun badituzu, baleen zaindaria zara jada, eta
11-13, berriz, **baleetan aditua zara! Zorionak!**
Etorri eta jaso baleen aditu-diploma.

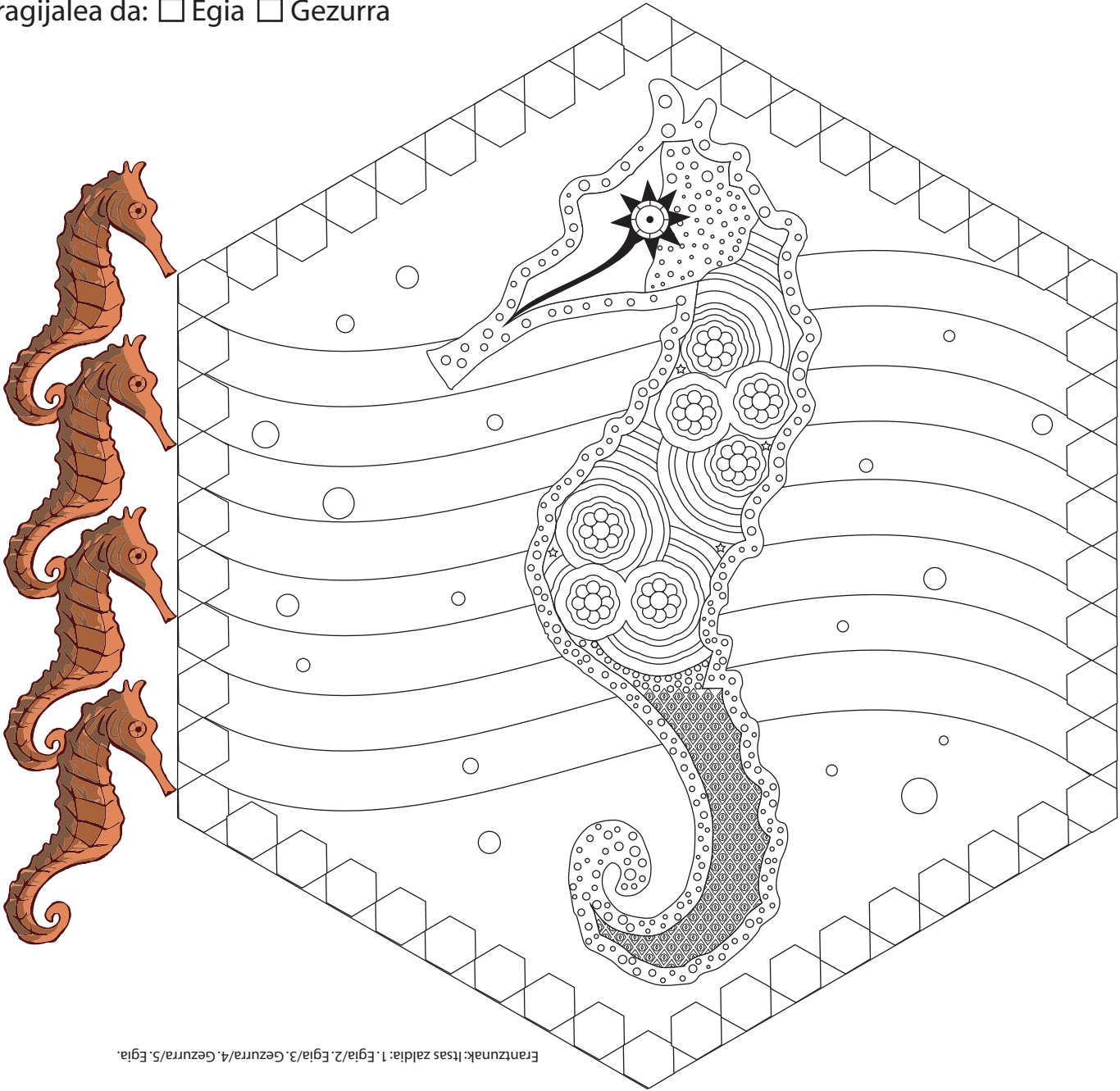
Erantzunak: 1. Gantza-bonbilla/2. Bizarrak-aterkia/3. Mingaina-Abeleketeko animalia/4. Ornoak-aulkiak.
Eguraldi baidintzengatik, edo askotariko gaitzengatik.
iragazi eta harrapatzeko./6. Euskal balea./7. Birikak./8. Soinuen bitartez, balearen kantua./9. Ezohiko
eguraldi baidintzengatik, edo askotariko gaitzengatik.

Itsas zaldiak

Seguru itsas zaldi bat pintatu nahi duzula, benetan ederrak dira, ezta?
Badakizu 50 itsas zaldi (hipokanpo) mota desberdin daudela babestuta, eta badakizu gu
garela haien harrapari handienak?

Hemen haiei buruzko egia eta gezur batzuk dituzu, ea deskubritzen duzun zeintzuk diren!

- 1.Arrak sabelean hazten ditu arrautzak: ☐ Egia ☐ Gezurra
- 2.Beren begiek zein bere aldetik begiratzen dute: ☐ Egia ☐ Gezurra
- 3.Ez da arraina: ☐ Egia ☐ Gezurra
- 4.Isatsa erabiltzen dute beren harrapakinak itotzeko: ☐ Egia ☐ Gezurra
- 5.Haragijalea da: ☐ Egia ☐ Gezurra

Erantzunak: Itsas zaldia: 1. Egia/2. Egia/3. Gezurra/4. Gezurra/5. Egia.

Itsas ortua

Itsasoa ezustekoz betetako tokia da, beti arrainetan, olagarroetan, marrazoetan, baleetan...
pentsatzen dugu, baina badakizu itsaso-hondoan, arroka-inguruneetan dauden landareak
janari oso elikagarri eta osasungarriak direla gizakiontzat?

Badakizu beste zertarako erabiltzen diren algak?

- ☐ Kosmetikoak
- ☐ Pinturak
- ☐ Kremak

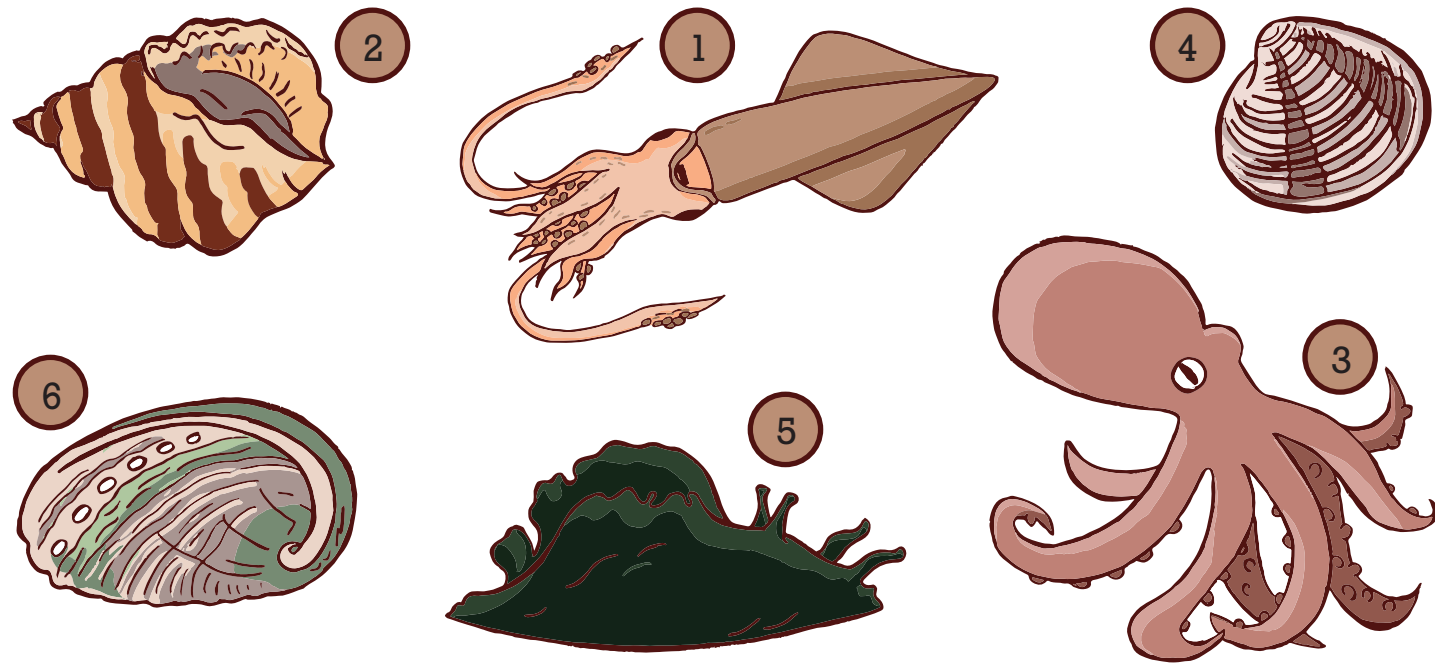

Sushia probatu duzu? Gurasoen laguntzaz, prestatu
edo probatu errezetaren bat algak erabiliz,
harrituko zara!

Zein desberdinak garen!

Itsasoa ekosistema konplexua ere bada. Landareak ditu, ugaztunak, arrainak... Animalia asko
daude, eta elkarren oso desberdinak, elkarrekin bizi dira, eta ozeanoak zaindu beharreko
lekuak egiten dituzte.

Ikus dezagun ea moluskuak ezagutzen dituzun: ehunka daude, askotariko forma, kolore eta
tamainakoak. Hemen dituzu horietako sei. Badakizu zein den bakoitza? Egin lotura izen
bakoitza eta marrazki baten artean!

Ilustrazioak: Olga Carmona Peral

Itsas belarria	Txipiroia	Txirla	Itsas kurkuilua	Olagarroa	Itsas erbia

Itsas ortuko erantzunak: Kremak eta kosmetikoak / Zein desberdinak garen erantzunak: 1. Txipiroia/2. Itsas kurkuilua/3. Olagarroa/4. Txirla/5. Itsas erbia/6. Itsas belarria.

Itsas elikakatea

Denetarik dugun arren, artean gauzak hartzen ditugu itsasotik, baina okerrrena da artean itsasora zaborra botatzen dugula. Pentsatu behar dugu denok gaudela konektatuta: elika-gai-sareak edo elikakateak oso garrantzitsuak dira, eta horiek elkarrekin jartzen gaituzte harremanetan izaki bizidun guztiak. Ez ahaztu planeta berean bizi garela denak, eta hura zaindu behar dugu!

Lotu marrazki bakoitza hari dagokion elikakateko mailari.

Atera kontuak!

Gauza hauek ez lirateke itsasoan egon behar. Badakizu zenbat denbora behar den zabor hau desegiteko?

